

«Maria significa dignitat»

La cantant Lídia Pujol ressegueix esglésies i monestirs en el seu «Iter luminis»

Carme Munté

El 28 de juny serà el torn del monestir de Sant Pere de Casserres, a Osona. En aquest antic monestir benedictí, situat al terme municipal de les Masies de Roda, la cantant Lídia Pujol desplegarà el seu *Iter luminis* (*Camí d'Identitat*), un nou camí històric i musical per diferents espais emblemàtics catalans.

Què és exactament *Iter luminis*?

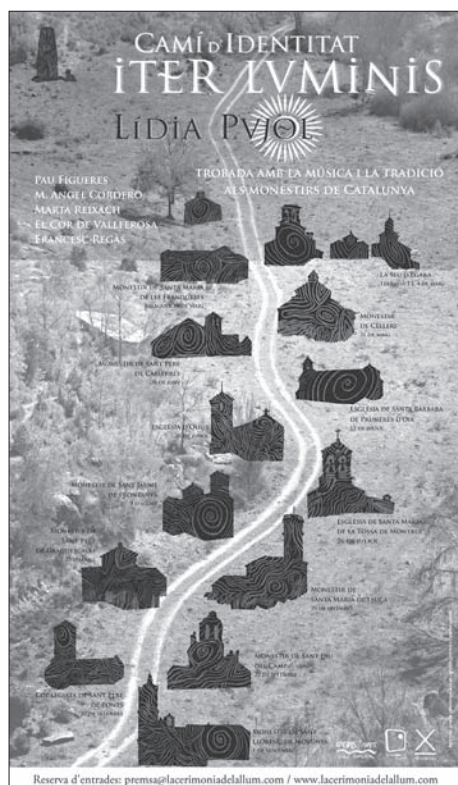
És un itinerari per ermites, esglésies i monestirs catalans. Per a mi, el més important és relacionar-me amb la gent del territori, amb la gent que s'estima aquell lloc, que se sent amb una identitat perquè s'hi sent vinculada. El fet d'estimar-s'ho et convida a formar-ne part. És l'única fórmula. Quan algú, des de l'estimació, t'ofereix el que és seu i t'ho mires amb curiositat, aquest vincle és indescriptible. Per tant, *Iter luminis* és una experiència de comunitat.

Seria més aviat un espectacle o una cerimònia?

És una cerimònia que ens posa a tots davant d'una cruïlla en la qual hem de decidir ser o no ser, senzillament. Ha d'haver-hi un denominador comú, una llum que, com diu la cançó *Polorum regina*, ens il·lumina a tots i ens convida a sumar forces i intentar canviar tanta injustícia com la que ens envolta, o intentar focalitzar el que debò és important. O bé cridar l'atenció sobre tot allò que, sota la cortina de fum de la independència, s'està privatitzant: la cultura, la sanitat... És temps de miracles i de pensar que tot és possible si unim forces i canviem l'orientació d'aquest camí de llum, d'aquest camí d'identitat. No és un camí que el fem caminant, sinó que el fem caminant però orientats cap a la recerca de sentit. Hem deixat de banda una mica aquesta part de donar sentit a la nostra vida, ens hem deixat cosificar.

Vostè ha dedicat el seu darrer disc a Maria: *Mariam matrem*. Per què?

Al llarg de la meua vida he estat molt crítica amb la jerarquia eclesial, perquè he viscut la religió de forma molt traumàtica. Aleshores, la meua trajectòria artística m'ha servit per canalitzar la ràbia que sentia, i fer-ho de la manera més continguda possible. En aquest sentit, puc dir que la música m'ha salvat. En un moment donat, però, he estat capaç de deslligar el missatge original dels intermediaris i això m'ha permès començar de zero. Religió és relligar. A través de la bellesa de cançons com *Mariam matrem* o *Polorum regina*, he sentit que tenia l'oportunitat de ser jo mateixa i que podia començar a fer un camí propi. Maria, a aquestes alçades de la meua vida, significa dignitat. Dignitat vol dir puresa, en el sentit d'una castedat que es tria a si mateixa com a potencial d'amor. L'únic que em fa feliç és ser coherent amb el que sento i penso, i fer accions que em demostrin que tot està relligat, té sentit i és coherent. A Maria, quan li pregunten si vol o no vol

ser mare d'amor, diu que sí. La seva tria és un sí a la identitat de reconèixer-se com a potencial d'amor.

El disc ha estat gravat en una petita ermita, a Torà...

Sí, a l'ermita de Sant Salvador del Coll de l'Aguda, a la vall del Llobregós. És allí on visc actualment i tinc una experiència de comunitat real. També tinc l'experiència de convidar la gent del territori a fer una acció a favor dels llocs que s'estimen com Cellers, Sant Salvador, la torre de Vallferosa... M'agradaria això: relligar la gent del territori més enllà de les fronteres administratives perquè hi hagi alguna cosa que ens inspire a tots. Hem gravat aquest disc amb els mínims mitjans, tot confiant que quan cantes amb el cor i

ho fas, a més, vinculada als altres, surt el millor de tu mateixa.

Tant el disc com *Iter luminis* inclou peces del *Llibre vermell de Montserrat*. Com i quan entra en contacte amb aquesta obra?

Hi entro en contacte fa més de vint anys, però aleshores era molt jove. M'ha calgut fer tot un procés personal per arribar a descobrir-lo. En el moment que vaig fer l'espectacle *La cerimònia de la llum* en monestirs i esglésies de gran aforament com Poblet, Santes Creus o Santa Maria del Mar, ja coneixia les cançons, però necessitava aprofundir-hi. Va ser així com vaig entrar en contacte amb el monjo de Montserrat Francesc Xavier Altés, que em va regalar una còpia en edició facsímil, de la qual només hi ha 500 exemplars i que, per tant, és molt difícil de trobar. És la còpia amb la qual començava l'espectacle *La cerimònia de la llum*. Amb el llibre obert per la partitura de *Stella splendens*, com una mena d'ofrena, intentava congregat sota una mateixa llum persones de diferent cultura, religió, llengua... Perquè, al cap i a la fi, és això el que intentem: que hi hagi una llum que inspire tothom, pequet tothom cerca un bé propi en relació amb el bé comú, de forma absoluta i indestruïble.

Què ha significat la religiosa Teresa Forcadès a la seva vida?

Teresa Forcadès va aparèixer a la meua vida arran de l'estrena de *La cerimònia de la llum*, a Sant Llorenç de Morunys, el 23 d'abril del 2010. A partir d'aleshores es va iniciar una amistat. Tinc la fortuna de tenir-la com a mestra i, com a tal, m'ajuda a créixer. Fa tres anys que estudio amb ella al monestir de Sant Benet de Montserrat. Ara estic fent un curs sobre Simone Weil. Teresa Forcadès és

Hem gravat aquest disc amb els mínims mitjans, tot confiant que quan cantes amb el cor i ho fas, vinculat als altres, surt el millor de tu mateixa

El monestir de monges de Sant Benet de Montserrat m'ha ajudat a superar els meus prejudicis respecte de l'Església

una gran mestra, té un talent especial per a la comunicació i és una persona privilegiada intel·lectualment. Té un discurs compromès, diu la veritat tant si convé com si no. Està a primera línia i el seu referent és Jesús. Si aquest és el referent, a mi m'inspira moltíssim, però cal deslliurar-lo dels intermediaris que en un moment donat tenen limitacions com tenim totes les persones, i cauen en els paranys d'egoisme, por, control, sotmetiment, i estructures de dominats i dominants.

Una monja com Teresa Forcadès li ha permès superar prejudicis?

Sí, el monestir de monges de Sant Benet de Montserrat m'ha ajudat a superar els meus prejudicis respecte de l'Església. Es fan moltes generalitzacions i hi ha un gran perjudici respecte de l'Església.